

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/184/2018
Identifikačné číslo spisu:	1514228430
Dátum vydania rozhodnutia:	06.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1514228430.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi H., narodenom XX. septembra XXXX, zomrelom XX. novembra XXXX, naposledy bývajúcim v N., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1 D 901/2014, o dovolaní notárky - súdnej komisárky M., so sídlom v N., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2018 sp. zn. 14 CoD 3/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 24. novembra 2016 č. k. 1 D 901/2014-162 I. vyporiadal dedičstvo po poručiteľovi a rozhodol o jeho rozdelení medzi obidve zákonné dedičky, II. zaviazal dedičky zaplatiť notárke M., ktorá bola povinná vykonávať úkony v konaní o dedičstve, na jej účet vedený v H. odmenu vo výške 319,704 eur, náhradu hotových výdavkov vo výške 75,85 eur a DPH vo výške 79,111 eur, t. j. spolu v celkovej výške 475,- eur, podľa vzájomného pomeru všeobecnej hodnoty nadobudnutých dedičských podielov zaviazal dedičku N. uhradiť notárke sumu vo výške 123,88 eur a dedičku I. vo výške 351,12 eur; III. zaviazal dedičky uhradiť súdny poplatok na účet súdu vo výške 63,50 eur.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie notárky - súdnej komisárky uznesením z 20. februára 2018 sp. zn. 14 CoD 3/2017 uznesenie súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v odvolaní napadnutej časti týkajúcej sa odmeny a výdavkov notára potvrdil.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie notárka - súdna komisárka (ďalej aj „dovolatelka“). Dovolanie odôvodnila tým, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), a zároveň, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm.

b/ C.s.p.). Uviedla, že súd prvej inštalácie nesprávne určil všeobecnú hodnotu dedičstva (nehnutelností) na základe dohody dedičov, ale mal stanoviť všeobecnú cenu nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštalácie vychádzal pri určovaní odmeny súdneho komisára z nesprávneho základu. Záverom zdôraznila, že má ako súdna komisárka nárok na spravodlivú odmenu vypočítanú zo všeobecnej hodnoty majetku, nezávisle od určenej všeobecnej ceny majetku, ktorá nie je totožná so všeobecnou hodnotou dedičstva. Dovolateľka namietala aj odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších inštalácií. Navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Dedičky vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie zamietnuť.

5. Na konanie o dedičstve sa s účinnosťou od 1. júla 2016 vzťahuje zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). Podľa prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 C.m.p., ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 C.m.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa v súlade s § 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 419 C.s.p.).

7. V zmysle § 2 ods. 1 C.m.p. sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže C.m.p. neustanovuje inak, dovolací súd ďalej skúmal možnosť aplikácie ustanovení C.s.p. pre konanie o dovolaní notárky - súdnej komisárky.

8. V zmysle § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

9. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie

právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. V danom prípade notárka - súdny komisárka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ C.s.p., t. j. súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

16. Podľa § 47 C.m.p. trovami konania sú aj odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho účelné vynaložené hotové výdavky.

17. Notárka - súdna komisárka dovolaním napadla uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa odmeny a výdavkov notára, teda dovolaním napadla rozhodnutie o výške náhrady trov konania. Nejde teda o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (prejednanie dedičstva po poručiťovi) končí (por. tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 XCdo 13/2017, 6 XCdo 523/2016, 8 XCdo 3/2017, 16 XCdo 405/2016, 3 XObdo 8/2017, 4 Cdo 229/2016, 4 Cdo 17/2017, 8 Cdo 99/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 17/2017, 4 Cdo 33/2018). Prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 C.s.p. preto nemožno vyvodiť.

18. Notárka - súdna komisárka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t. j. namieta nesprávne právne posúdenie. V zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ C.s.p.

19. Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ C.s.p.).

20. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania, ktorú dovolateľka vyvodzuje z § 421 ods. 1 C.s.p., je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 C.s.p. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že podľa C.s.p. nie je prípustné dovolanie proti uzneseniu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia z 8. februára 2017 sp. zn.

I. ÚS 56/2017).

21. Vzhľadom na to, že dovolanie notárky - súdnej komisárky podľa § 420 C.s.p. a podľa § 421 ods. 1, 2 C.s.p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

22. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. a § 451 ods. 3 C.s.p.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.